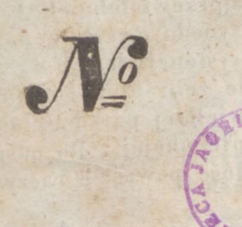
ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 1.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 4-го *Января* — **1846** — *Wilno.* PIĄTEK, 4-go *Stycznia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 29 *Декабря.*

Высочайшими Грамотами, данными въ Палермѣ, 24-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 1-й степени: Начальникъ Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ Королевско-Сардинской службы, Графъ *де-Сонназъ*; Оберъ-Церемоніймейстеръ Двора Его Величества Короля Сардинскаго, Герцогъ *де-Паскуа*; Оберъ Гофмейстеръ Двора Вице-Короля Ломбардо Венеціянскаго Королевства, Его Императорскаго Высочества Эрцъ-Герцога *Рейньера*, Тайный Совѣтникъ Австрійской службы, Графъ *Гардеггъ*, и Императорско-Австрійской службы Оберъ-Гофмейстеръ Двора Вице-Королевы Ломбардо-Венеціянскаго Королевства, Графъ *Кривелли.*

—

При Виленской Губернской Гимназіи учреждается, на счетъ благотворительныхъ фундущей, воспитательное заведеніе, подъ названіемъ Конвикта, для содержанія 65-ти дѣтей бѣдныхъ дворянъ Виленской, Ковенской, Гродненской и Минской Губерній.

Помѣщикъ Ошмянскаго Уѣзда, Коллежскій Ассессоръ *Ланевскій-Волкъ*, имѣя въ виду, что по ограниченности доходовъ съ фундушей, опредѣленныхъ на содержаніе Конвикта, съ Высочайшаго соизволенія открыта въ помянутыхъ губерніяхъ подписка, для добровольныхъ приношеній на устройство и первое обзаведеніе онаго, и желая принять участіе въ семъ общеполезномъ дѣлѣ, препроводилъ къ Г. Попечителю Бѣлорусскаго учебнаго Округа, при письмѣ отъ 6-го Ноября текущаго года, на изъясненный предметъ двѣ тысячи рублей серебромъ.

Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, по доведеніи о семъ до свѣдѣнія Его Высокопревосходительства, изъявилъ Г. Ланевскому-Волку, чрезъ Г. Попечителя, признательность за такое усердіе его къ дѣлу воспитанія юношества.

Варшава, 5 *Января.*

Его Величество Государь Императоръ, возвращаясь изъ-за границы, изволилъ прибыть сюда вчера, въ 2 часа по полудни, и остановиться въ Лазенковскомъ дворцѣ. Жители Варшавы, осчастливленные прибытіемъ Своего Государя, иллюминовали вечеромъ свои домы.

8 *Января.*

Въ минувшій Понедѣльникъ, (5 Января), въ полдень, Его Величество Государь Императоръ изво-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 22-go *Grudnia.*

Przez Najwyższe Dyplomata, dane w Palermie 24-go Października, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami Orderu Św. Anny 1-éj klassy: Jenerał-Porucznik Królewsko-Sardyńskiéj służby, Naczelnik Dywizyi, Hrabia *de Sonnaz*; Wielki Mistrz Obrzędów Króla Jego Mości Sardyńskiego, Xiąże *de Pasqua*; Radzca Tajny Cesarsko-Austryackiéj służby, Wielki Mistrz Dworu Wice-Króla Lombardzko-Weneckiego Jego Cesarskiéj Wysokości Arcy-Xięcia Rajnera, Hrabia *Hardegg*, i Cesarsko-Austryackiéj służby Wielki Mistrz Dworu Wice-Królowéj Lombardzko-Weneckiéj, Hrabia *Crivelli.*

—

Przy Wileńskiém Gubernijalném Gymnazyum ustanawia się z dobroczynnych funduszów Zakład wychowania pod nazwaniem Konwiktu, dla 65 dzieci niedostatniéj szlachty gubernii: Wileńskiéj, Kowieńskiéj, Grodzieńskiéj i Mińskiéj.

Obywatel powiatu Oszmiańskiego, Assesor Kollegialny *Łaniewski-Wołk*, dowiedziawszy się, że z powodu ograniczonéj ilości dochodów i funduszów, wyznaczonych na utrzymanie Konwiktu, otwarta została za Najwyższém zezwoleniem w pomienionych Gubernijach składka ofiar dobrowolnych na urządzenie i piérwsze jego zaopatrzenie, i pragnąc mieć udział w téj dla ogółu pożytecznéj sprawie, przesłał P. Kuratorowi Białoruskiego Naukowego Okręgu, przy liście z d. 6 Listopada bieżącego roku, na pomieniony przedmiot summę 2,000 rubli srebrem.

P. Minister Narodowego Oświecenia, po otrzymaniu o tém wiadomości, oświadczył P. Łaniewskiemu-Wołkowi, przez P. Kuratora, wdzięczność, za takową jego gorliwość w sprawie wychowania młodzi.

Warszawa, 5 *stycznia.*

Dnia wczorajszego, o godzinie 2-éj z południa, Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość, w powrócie Swym z zagranicy, uszczęśliwił miasto nasze Swém przybyciem. Jego Cesarska Mość wysiąść raczył w pałacu Łazienkowskim. Radośni mieszkańcy z oglądania w murach swych Ukochanego Monarchy, domy swe wieczorem rzęsisto oświecili.

Dnia 8 stycznia.

W zeszły Poniedziałek, (d. 5 stycznia), Najjaśniejszy Pan raczył, o godzinie 12-éj z południa, w towarzy-

лилъ прибыть, въ сопровожденіи Князя Намѣстника Царства, изъ Лазенковскаго дворца въ Замковую церковь, въ коей собрались Генералы и Полковники, находящіеся въ Варшавѣ. Отслушавъ обѣдню, Его Величество изволилъ посѣтить Княгиню Варшавскую, и вслѣдъ затѣмъ отправился въ Свято-Троицкій Каѳедральный Соборъ, при радостныхъ восклицаніяхъ жителей разнаго званія, жаждущихъ насладиться лицезрѣніемъ обожаемаго Монарха. Его Величество встрѣченъ былъ на паперти Преосвященнѣйшимъ Никаноромъ, Членомъ Святѣйшаго Синода, Архіепископомъ Варшавскимъ и Новогеоргіевскимъ, и прочимъ Духовенствомъ Собора, въ коемъ находились Чиновники всѣхъ гражданскихъ управленій, въ парадной формѣ, и знатнѣйшія обоего пола особы. По отслушаніи въ Соборѣ молебствія, Его Величество изволилъ возвратиться въ Лазенковскій дворецъ.

Третьяго дня, во Вторникъ, въ первый день праздника Рождества Христова, въ который празднуется также воспоминаніе избавленія Россіи отъ нашествія непріятельскаго въ 1812 году, Государь Императоръ изволилъ слушать Литургію въ Замковой церкви, по окончаніи коей, воспѣтъ былъ гимнъ: „Тебе Бога хвалимъ", и отправлено молебствіе съ колѣнопреклоненіемъ, за упокой души блаженныя памяти Императора Александра I-го. Послѣ молебствія, Государь Императоръ изволилъ произвести церковный парадъ войскамъ, собраннымъ на Замковой площади, и потомъ возвратился въ Лазенки, гдѣ, весь тотъ день, при хорошей погодѣ, толпилась многочисленная публика.

Сегодня, въ половинѣ осьмаго часа утра, Государь Императоръ, къ сожалѣнію жителей Варшавы, изволилъ отбыть отсюда, по тракту въ С. Петербургъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 4 Декабря.

Его Величество Государь Императоръ Всероссійскій, въ 8 часовъ вечера, изволилъ прибыть въ нашъ городъ, подъ именемъ Генерала „Романова, и остановился въ домѣ Россійскаго Посольства. Сегодня утромъ, всѣ войска здѣшняго гарнизона, къ коимъ присоединились еще нѣсколько полковъ, расположенныхъ въ окрестностяхъ столицы, проходили церемоніальнымъ маршемъ предъ Государемъ Императоромъ Всероссійскимъ и Императоромъ Австрійскимъ. Потомъ былъ при Дворѣ обѣдъ, на которомъ находились одни военные. Вечеромъ того же дня, Оба Монарха были въ театрѣ на представленіи, а по окончаніи онаго изволили кушать чай у Ея Величества Императрицы.

Франція.

Парижъ, 21 Декабря.

Построенныя въ послѣднее время Англичанами укрѣпленія на островахъ Джерзи и Гернси, обратили на себя серіозное вниманіе французскаго кабинета, и побудили его принять нѣкоторыя подобнаго рода мѣры на островахъ, лежащихъ у береговъ Франціи, въ Океаніи. Говорятъ, что въ Бель Иль-анъ Меръ, и въ Иль-Діе послано повелѣніе немедленно произвести самонужнѣйшія исправленія въ укрѣпленіяхъ городовъ Сенъ-Пале и Сентъ-Обенъ. Полагаютъ, что такія же распоряженія будутъ сдѣланы и на прочихъ французскихъ островахъ въ этой полосѣ моря. Носятся также слухи, что французское правительство приказало построить форты на малыхъ островахъ Шоссе, находящихся въ пятнадцати километрахъ отъ Гранвиля, и Минкіерскихъ острововъ, лежащихъ къ югу отъ острова Джерзи.

— Ибрагимъ-паша прибылъ, 8-го с. м., на Вернетскія воды. Мѣстное начальство приняло его со всѣми возможными почестями, и для него были воздвигнуты двои тріумфальные ворота съ надписями: „Побѣдителю при Кони и Незибѣ, и достопочтенному сыну Мегмеда-Али, гражданину Востока и другу Французовъ."

— Кажется, французское правительство употребитъ всѣ средства, чтобы индійская почта проходила чрезъ Марсель. Тамъ получено телеграфическое повелѣніе, чтобы чемоданъ, который будетъ доставленъ пароходомъ „*Alexandre*" изъ Александріи, былъ неме-

stwie JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, przybyć z pałacu Łazienkowskiego na nabożeństwo do kaplicy Zamkowéj, w któréj zebrali się Jenerałowie i Półkownicy w Warszawie obecni. Po nabożeństwie, Jego Cesarska Mość raczył odwiedzić JO. Xiężnę Warszawską; poczém, śród radośnych okrzyków tłumnie zebranych mieszkańców wszelkiego stanu, pragnących oglądać oblicze Ukochanego Monarchy, udał się do Katedralnego Soboru św. Trójcy. U drzwi kościoła przyjmował Najjaśniejszego Pana, z krzyżem świętym i wodą święconą, Najprzewielebniejszy *Nikanor*, Członek Najświętobliwszego Synodu, Arcybiskup Warszawski i Nowogieorgiewski, w assystencyi całego Katedralnego Duchowieństwa. W kościele zebrani byli Urzędnicy cywilni władz wszelkich, w wielkiéj paradnéj formie, nie mniéj najznakomitsze osoby płci obojéj. Po odśpiewaniu *Te Deum*, Jego Cesarska Mość powrócić raczył do Łazienek.

Dnia onegdajszego, jako w piérwsze Święto Bożego Narodzenia v. s., w którym-to dniu Rossya obchodzi zarazem niewygasłą pamiątkę oswobodzenia swego od najścia nieprzyjaciela w roku 1812, Jego Cesarska Mość znajdować się raczył na nabożeństwie w kaplicy Zamkowéj, w końcu którego, Najprzewielebniejszy *Nikanor* zaintonował *Te Deum*, zakończone modlitwą z przyklęknieniem, za duszę Wiekopomnéj pamięci N. Cesarza Alexandra I. Po nabożeństwie, Najjaśniejszy Pan odbyć raczył paradę kościelną z oddziałami wojsk, na dziedzińcu Zamkowym zebranemi; poczém powrócić raczył do Łazienek. Miejsce to przez dzień cały napełnione było mnóstwem mieszkańców. Najpiękniejsza pogoda towarzyszyła radości powszechnéj.

Dnia dzisiejszego, o godzinie w pół do ósméj rano, Najjaśniejszy Pan, z żalem mieszkańców Warszawy, opuścił to miasto, udając się w dalszą drogę do Petersburga.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 31 grudnia.

Wczoraj wieczorem, o godzinie 8.éj, N. Cesarz Wszech Rossyi przybył do tutejszéj stolicy, pod nazwiskiem Jenerała Romanow, i wysiadł w pałacu poselstwa Rossyjskiego. Dziś z rana, wszystkie wojska tutejszéj załogi, do których przyłączono jeszcze kilka półków z okolicy, wystąpiły w paradzie przed obu NN. Cesarzami. O południu był dany u dworu obiad wojskowy. Wieczorem NN. Monarchowie znajdowali się w Teatrze, a po skończeniu widowiska, na herbacie u Najjaśniejszéj Cesarzowéj.

Francya.

Paryż, 21 grudnia.

Dzieła fortyfikacyjne, które Anglicy na wyspach Jersey i Guernsey w ostatnim czasie wykonali, miały zwrócić uwagę rządu francuzkiego i spowodować podobneż środki na wyspach, położonych na Oceanie przy brzegach francuzkich. Jakoż do wysp Belle-isle-en-mer i Isle-Dieu przesłano rozkazy, aby bezzwłócznie przedsięwzięte zostały naprawy fortyfikacyj miast St. Palais i St. Aubin. Podobnéż rozporządzenia mają nastąpić i względem innych wysp na tém morzu. Rząd francuzki miał także polecić wystawienie warowni na wysepkach Chausey, o 15 kilometrów od Granville, i na wysepkach Minquiers, na południe wyspy Jersey położonych.

— Ibrahim-Basza przybył dnia 8-go do kąpieli Vernet, i przyjęty został przez miejscową władzę z największemi honorami. Między innemi wystawiono dwie bramy tryumfalne z napisami: „Zwycięzcy pod Koniah i Nesib", i Godnemu Synowi Mehmeda-Alego; Obywatelowi Wschodu i Przyjacielowi Francuzów.

— Rząd francuzki zdaje się dokładać wszelkich usiłowań, aby bieg poczty indyjskiéj przez Marsylię utrzymać. Do Marsylii nadeszła telegraficzna depesza, która nakazuje, aby jak tylko poczta z Alexandryi tam nadejdzie, bez-

дленно отправленъ далѣе, въ которомъ бы то ни было часу, днемъ или ночью.

— Между маршаломъ Бюжо и генераломъ Ламорисьеромъ дошло до значительнаго несогласія. Причиною сему полагаютъ зависть маршала къ Ламори-ьеру, которому общій голосъ приписываетъ большую часть успѣховъ военныхъ дѣйствій въ Альжиріи; и что генералъ Ламорисьеръ съ большею кротостію обращается съ туземцами, нежели маршалъ Бюжо, и даже съ негодованіемъ отзывается въ своемъ донесеніи военному министру объ ужасномъ событіи въ пещерахъ Дагары. Досаду свою маршалъ Бюжо обнаруживаетъ колкими упреками своему сподвижнику, а приверженцы его слѣдуютъ сему примѣру. Но и Ламорисьеръ имѣетъ своихъ защитниковъ какъ въ арміи, такъ и между гражданами, онъ находится на самомъ лучшемъ пути къ своему счастію: Дворъ хорошаго о немъ мнѣнія, и правительство, по видимому, тайно поощряетъ его держаться принятаго положенія, чтобы тѣмъ нѣсколько обуздать маршала. Приверженцы Ламорисьера называются оранскою, а генералъ-губернатора альжирскою партіями.

— Марокскій императоръ, какъ извѣстно, согласился на требованія французскаго правительства; вслѣдствіе чего губернаторы Ушды, Теззы и Рифа, потворствовавшіе до сихъ поръ Абд эль-Кадеру, отрѣшены отъ должности. Изъ Феза, столицы марокской имперіи, положено послать войска на границу Альжиріи, чтобы, въ случаѣ нужды, силою заставить переселившіяся оттуда племена къ возвращенію на родину. Далѣе, помянутыя войска должны всѣми зависящими отъ нихъ средствами противиться возвращенію Абд-эль-Кадера въ марокскіе предѣлы. Главное начальство надъ сими войсками поручено будетъ старшему сыну императора. Назначеніе Бенъ-Абу на высокій и трудный постъ Рифскаго паши, нѣкоторымъ образомъ, при содѣйствіи Франціи, есть конечно весьма важное и благопріятное для Франціи событіе. Во время бомбардированія Танжера, въ прошломъ году, Бенъ-Абу былъ еще капитаномъ, и регулярныя войска гарнизона танжерскаго состояли подъ его начальствомъ. Но какъ у тогдашняго губернатора сего города не было ни силы, ни дѣятельности, то жители, самопроизвольно, провозгласили губернаторомъ всѣми уважаемаго Бенъ-Абу. Его то твердости обязаны тѣмъ, что при всеобщемъ тогда ожесточеніи народа противъ христіанъ, и особенно противъ Французовъ, домъ французскаго посольства остался неприкосновеннымъ. Его осторожное и благоразумное поведеніе снискало ему уваженіе и признательность всѣхъ европейскихъ консуловъ, которыхъ вліяніе наиболѣе способствовало къ тому, что императоръ утвердилъ его въ должности танжерскаго губернатора. Все еще, впрочемъ, господствуетъ величайшее волненіе и безпокойство въ Марокко. Южныя области явно возстали, и увѣряютъ даже, что Абд-эль-Кадеръ провозглашенъ Султаномъ. Именно это обстоятельство могло сильно побудить Императора къ тому, чтобы дѣйствовать за одно съ Франціею. Съ другой стороны слышно, что тайнымъ образомъ чрезъ Тунисъ привезено Абд-эль-Кадеру много пороха и другихъ военныхъ снарядовъ.

— Въ издаваемой на Отаити французской газетѣ *Océanie* содержится извѣстіе, что губернаторъ Брюа приказалъ на сосѣдственныхъ островахъ Раіатеѣ и Уагинѣ водрузить французскіе протекторскіе флаги. Но приверженцы Королевы Помаре сняли ихъ и отослали въ Папеити.

— Событія въ Таматавѣ и на Ла-Платѣ причинили также движеніе въ военныхъ нашихъ гаваняхъ. Нѣсколько фрегатовъ и пароходовъ отправлено будетъ въ Ла-Плату, гдѣ англійско французскія морскія силы блокируютъ Буэносъ-Айресъ. Линѣйный корабль *Нептунъ* получилъ предписаніе приготовиться въ путь, и взять войска и жизненныхъ припасовъ на два года, что заставляетъ предполагать, что онъ назначенъ въ Мадагаскаръ.

22 *Декабря.*

Король и Королевская фамилія переѣхали вчера вечеромъ изъ Сенъ-Клу въ Тюльери, на зимнее пребываніе.

— Съ пароходомъ *Charlemagne*, пришедшимъ 15-го числа въ Портъ Вандръ, получены донесенія изъ Альжира, отъ 10 Декабря, также рапортъ генерала Ламорисьера, отъ 8 Декабря, присланный изъ лагеря Сиди-Абд-эль-Кадеръ-Мтагзель. Генералъ Ламорисьеръ

zwłocznie, w każdéj godzinie, czy w dzień czy w nocy, była wyexpedyowana.

— Między Marszałkiem Bugeaud i Jenerałem Lamoricière miało przyjść do nieporozumienia. Za powód podają zawiść Marszałka względem Jenerała Lamoricière, któremu przypisują większą część powodzeń wojennych, które Marszałek sam sobie przyznaje; następnie łagodne postępowanie Lamoricièra względem krajowców, i naganiające wyrażenia w jego raporcie do Ministra wojny, względem okrucieństw w pieczarach Dahary. Marszałek czyni ostre wyrzuty swemu towarzyszowi broni, a jego orszak idzie za jego przykładem. Ale i Lamoricière ma swoich obrońców w armii i w narodzie, stoi także dobrze u dworu, i zdaje się, że rząd zachęca go do utrzymania zajętego przezeń stanowiska, aby służył za postrach dla Marszałka Bugeauda. Stronnicy Lamoricièra nazwani są stronnictwem Orańskiém, a stronnicy Jeneralnego Gubernatora stronnictwem Algierskiem.

— Cesarz Marokański, miał, jak wiadomo, przychylić się do żądań Francyi. W skutku tego, Gubernatorowie Uszdy, Tezzy i Rify, z powodu że patrzyli przez szpary na zabiegi Abd el-Kadera, zostali usunięci. Z Fezu, stolicy państwa Marokańskiego, ma być wysłane wojsko do granicy posiadłości f.ancuzkich w Algieryi, aby w razie potrzeby, przez użycie siły, zmusić do powrotu do Algieryi pokolenia, które ztamtąd wywędrowały. Prócz tego wojsko to ma użyć wszelkich środków, aby przeszkodzić Abd-el-Kaderowi powrótu na ziemię Marokańską. Dowództwo nad tém wojskiem ma być powierzone najstarszemu synowi Cesarza. Posunięcie Ben-Abbu na wysoki i trudny urząd Baszy R ffu, w pewnym względzie pod opieką Francyi, jest bardzo znaczącym i dla Francyi korzystnym wypadkiem. W czasie bombardowania Tangeru w roku przeszłym, Ben-Abbu był jeszcze Kapitanem, i regularne wojsko załogi tego miasta zostawało pod jego dowództwem. Ale gdy ówczasowemu Gubernatorowi Tangeru nie dostawało ani siły ani zapału, mieszkańcy p.zeto, z mocy służącego sobie prawa, powołali Ben-Abbu, powszechne posiadającego zaufanie, na Gubernatora miasta. Sprężystości Ben-Abbu przypisać należy, że pomimo powszechnego wzburzenia ludności muzułmańskiéj przeciw Chrześcianom, mianowicie Francuzom, nic w zabudowaniach Konsulatu francuzkiego naruszoném nie zostało. Jego roztropne postępowanie zjednało mu powszechny szacunek wszystkich Konsulów, których wpływ skłonił Cesarza do potwierdzenia go na gubernatorstwie Tangeru. Zresztą ciągle jeszcze panuje wzburzenie i niespokojność w Marokko. Południowe prowincye są w otwartém powstaniu, i Abd-el-Kadera obwołały Sułtanem. Okoliczność ta przyczyniła się zapewne, że Cesarz postanowił powyższe środki w porozumieniu z Francyą. Z drugiéj strony dowiadujemy się, że przez Tunis, sposobem kontrabandy, dostawiono w ostatnim czasie wiele różnéj wojennéj amunicyi Abd-el-Kaderowi.

— Według doniesień *Constitutionnela*, wyjętych z wychodzącego na Otahiti dziennika *Oceanie*, Gubernator Bruat kazał zatknąć francuzką banderę protektoratu na sąsiednich wyspach Rajatea i Uahine; ale stronnicy Królowéj Pomareh zrzucili takowe, i banderę z Rajatea odesłali na powrót do Papeiti.

— Wypadki w Tamatave i w La-Plata wywołały poruszenia w naszych portach wojennych. Kilka fregat i parostatków wysłanych zostanie do La-Plata, gdzie angielsko francuzkie siły morskie blokują Buenos-Ayres. Okręt liniowy *Neptune*, otrzymał rozkaz przygotowania się do zabrania wojska i żywności na dwa lata, co domyślać się każe, że jest przeznaczony do Madagaskaru.

Dnia 22 *grudnia.*

Wczoraj wieczorem, Król przybył wraz z rodziną z St. Cloud, i zajął stałe mieszkanie w Tuileryach.

— Parostatek *Charlemagne*, przybyły 15-go b. m. do Port-Vendres, przywiózł wiadomości z Algieru, pod datą 10-go b. m., oraz rapport Jenerała Lamoricière, z 8-go grudnia, z obozu Sidi-Abd-el-Kader-Mthaghzel. Jenerał Lamoricière wykonał kilka wycieczek przeciw zbuntowa-

совершилъ нѣсколько нападенiй на мятежныя племена, намѣревавшiяся выйти изъ Альжирiи, и принудилъ ихъ остаться въ этой странѣ. Кажется у Арабовъ нѣтъ недостатка въ предводителяхъ, однако усилiя ихъ дѣлаются тщетными. Въ маскарскихъ горахъ до верхней Мины, властвуютъ четыре Султана. Получены также донесенiя отъ генерала Каваньяка, который, сражаясь съ Арабами, захватилъ много скота. Въ альжирскомъ Монитерѣ, отъ 10 Декабря, пишутъ, что маршалъ Бюжо 3 сего мѣсяца находился въ походѣ въ Тiаретъ, съ тою цѣлiю, чтобы оттуда наблюдать за движенiями Абдэль-Кадера, который съ южной стороны Гудшила двинулся къ западу. Въ Константинской провинцiи спокойствiе, кажется, совершенно возстановлено. Генералъ Буржоли получилъ отпускъ во Францiю; полковникъ Пелисье будетъ занимать его должность въ командованiи войскомъ. Въ альжирскомъ Монитерѣ напечатано также Королевское постановленiе, коимъ, члену палаты депутатовъ, Г. Фердинанду Барро, пожалованы во владѣнiе 600 гектаровъ земли, на равнинѣ ВедъСафъ-Сафъ въ филиппвильскомъ округѣ. О полученныхъ изъ Альжира донесенiяхъ, мнѣнiя здѣшнихъ журналовъ различны. Въ *Journal des Débats* утверждаютъ, что положенiе дѣлъ нѣсколько поправилось, а въ *Constitutionnel* пишутъ совершенно противное.

— Братъ извѣстнаго Шерифа Бу-Мазы, Могамедъ Бенъ-Абдаллахъ, приговоренный альжирскимъ военнымъ судомъ къ смертной казни, по опредѣленiю министерства, подвергнутъ, взамѣнъ того, пожизненному крѣпостному заточенiю.

— Изъ Бельфорта увѣдомляютъ, что множество выходцевъ изъ Эльзаса всякiй день прибываетъ въ Альжирiю.

— Въ *Constitutionnel* увѣдомляютъ, что экспедицiя въ Мадагаскаръ будетъ отложена. Морской префектъ въ Брестѣ получилъ первоначально предписанiе приготовить корабли къ первымъ числамъ Января, а теперь говорятъ, что это будетъ въ концѣ Февраля, то есть, въ то самое время, когда палаты будутъ имѣть возможность изъявить свое мнѣнiе объ этой экспедицiи. Причиною этой медленности, какъ полагаютъ, есть министерскiй кризисъ въ Англiи. Относительно сей экспедицiи извѣстно только, что Англiя и Францiя дадутъ по 1,500 чел. войска. Французскимъ отрядомъ будетъ командовать генералъ Дювивье.

— Въ Сенегалъ будетъ отправлена въ Февралѣ мѣсяцѣ экспедицiя, состоящая изъ нѣсколькихъ пароходовъ, для продолженiя открытiй, начатыхъ во время бывшаго министерства, и для заключенiя договоровъ съ африканскими владѣтелями.

— Въ *Journal des Débats* замѣчаютъ что перемѣна англiйскаго министерства вовсе не помѣшаетъ прiѣзду Королевы Викторiи во Францiю.

— По распоряженiю военнаго министра, въ Парижѣ, въ кварталѣ *de la Madelaine*, нанимаютъ домъ, для помѣщенiя марокскаго посланника и его свиты.

— Изъ Лiона отъ 18 с. м. увѣдомляютъ, что рѣка Рона, вслѣдствiе продолжительныхъ дождей, выступила изъ береговъ. Многiя улицы покрыты уже водою. Съ 1840 года вода въ этой рѣкѣ не доходила до нынѣшней высоты.

23 Декабря.

Въ здѣшнемъ журналѣ опровергаютъ, сообщенный въ газетѣ *France*, слухъ о смерти персидскаго шаха. Государь этотъ страждетъ подагрою; но болѣзнь сiя, при крѣпкомъ тѣлосложенiи страждущаго, не имѣетъ на него сильнаго влiянiя. Говорятъ, что изъ Персiи отправленъ во Францiю курьеръ, съ просьбою о присылкѣ врача, который могъ бы совершить столь далекое путешествiе.

— Депутаты начинаютъ уже собираться; ихъ находится около 130 ч., и всѣ внесены въ списокъ балотирующихъ.

— Во Вторникъ, въ залѣ министерства торговли, открыты были генеральныя совѣщанiя о земледѣлiи, мануфактурахъ и торговлѣ; засѣданiе открыто рѣчью министра торговли.

— Изъ Отаити получены донесенiя до половины Августа; адмиралъ Сеймуръ прибылъ туда на суднѣ *Collingwood*, и салютовалъ французскому протекторскому флагу.

— Въ *Gazette du Midi* напечатано: „Путешественники, кои съ паровымъ пакетботомъ, 15-го Декабря, оставили Альжиръ, сообщили, что при отъѣздѣ ихъ разнесся общiй слухъ о важномъ сраженiи, выигран-

nym i emigrującym pokoleniom, i zatrzymał je w Algieryi. Zdaje się, że coraz więcéj dowódzców narzuca się między Arabami, bez żadnéj zgodności w celach i przedsięwzięciach. W krainie od gór Maskary do górnéj Miny, chce panować aż cztérech Sułtanów. Podobnież doniesienia nadeszły od Jenerała Cavaignac, który w kilku potyczkach pobił Arabów i zabrał ich trzody. Z *Monitora Algierskiego*, pod datą 10-go grudnia, dowiadujemy się, że Marszałek Bugeaud, d 3-go, był w pochodzie do Tiaret, dla czuwania nad poruszeniami Abd el-Kadera, który z Gudżila obrócił się na zachód. W prowincyi Konstantynie spokojność zdaje się być zupełnie przywrócona. Jenerał Bourjolly otrzymał urlop do Francyi; zastąpi go w dowództwie podokręgu Mostaganu Półkownik Pelissier. *Monitor Algierski* zawiera także postanowienie Królewskie, nadające członkowi Izby Deputowanych, P. Ferdynandowi Barrot, 600 hektarów ziemi, na równinie Wed-Saf Saf, w okręgu Philippeville. Zdania tutejszych dzienników o wypadkach w Algieryi są bardzo rozmaite. *Journal des Débats* mówi, że położenie rzeczy nieco się polepszyło; *Constitutionnel* zaś utrzymuje zupełnie przeciwnie.

— Mohamed Ben Abdallah, brat sławnego Szeryfa-Bu-Mazy, skazany na śmierć wyrokiem sądu wojennego w Algieryi, otrzymał, stosownie do postanowienia ministerstwa, złagodzenie kary na dożywotnie warowne więzienie.

— Z Belfort donoszą, iż codziennie mnóstwo ludzi z Alzacyi udaje się na osiedlenie do Algieru.

— *Constitutionnel* donosi, że wyprawa do Madagaskaru ma być odłożoną. Prefektowi marynarki z Brest nadesłano początkowo rozkazy, aby przygotował okręty na początek Stycznia, teraz jednak wspominają o końcu Lutego, to jest epoce, w któréj Izby będą mogły wyrzec swe zdanie o téj wyprawie. Głównym powodem zwłoki ma być przesilenie ministeryalne w Anglii. Co do szczegółów wyprawy, do téj tak Anglia jak i Francya mają dostawić po 1,500 ludzi. Francuzi będą dowodzeni przez Jenerała Duvivier.

— W Lutym ma być wysłaną także wyprawa do Senegalu, złożona z kilku parostatków, dla dalszego prowadzenia odkryć, rozpoczętych pod dawniejszemi ministerstwami, i dla zawierania układów z Xiążętami Afrykańskimi.

— *Journal des Débats* czyni uwagę, że zmiana ministerstwa angielskiego, nie stanie wcale na przeszkodzie zjazdowi Królowéj Wiktoryi z Królem Ludwikiem Filipem.

— Minister wojny rozkazał nająć w Paryżu, w okręgu „*de la Madelaine*“, mieszkanie dla Posła Marokkańskiego i jego orszaku.

— Z Lyonu donoszą, pod datą 16-go b. m., że Rodan, w skutku silnych deszczów, nadzwyczajnie wzbierać zaczyna. Wiele ulic miasta jest zalanych. Od 1840 roku rzeka nie doszła do takiéj wysokości jak teraz.

Dnia 23 grudnia.

Dzienniki tutejsze zbijają udzieloną przez *France* wiadomość o śmierci Szacha Perskiego. Monarcha ten wprawdzie cierpi na podagrę, lecz będąc silnéj budowy, opiera się chorobie. Miano nawet z Persyi wyprawić do rządu francuzkiego gońca, z prośbą o wysłanie lekarza, mogącego wytrzymać trudy tak dalekiéj podróży.

— Deputowani zaczynają się zjeżdżać; liczą już około 130, którzy w kwesturze kazali się zapisać.

— Onegdaj w sali ministerstwa handlu otwarte zostało zwołane przez rząd zgromadzenie Jeneralnych Rad rolnictwa, rękodzielnictwa i handlu, które zagajone zostało mową Ministra handlu.

— Z Otahiti nadeszły wiadomości do połowy sierpnia. Admirał Seymour przybył tam na okręcie *Collingwood*, i salutował francuzką banderę protektoratu.

— W *Gazette du Midi* czytamy: „Podróżni, którzy na parostatku pocztowym dnia 15 grudnia opuścili Algier, donoszą, że w chwili odjazdu powszechnie głoszono o ważnéj bitwie, pomyślnéj dla wojska francuzkiego, która

номъ французскими войсками, и происшедшемъ въ оранской провинціи. Нѣсколько генераловъ, а въ томъ числѣ и генералъ Ламорисьеръ участвовали въ этомъ сраженіи. О подробностяхъ ничего еще не пишутъ. Поговариваютъ также, что извѣстный Бу-Маза умерщвленъ самими арабами. Однако альжирскія газеты отъ 15-го Декабря не упоминаютъ объ этомъ ни слова."

— Миссія Г. Росси въ Римѣ еще не кончилась; говорятъ будто бы возникли новыя затрудненія. Адъюнктъ министерства иностранныхъ дѣлъ, Г. Сегюръ, отправленъ съ депешами въ Римъ.

— Вода въ Сенѣ, вслѣдствіе продолжительныхъ дождей, поднявшись до необыкновенной высоты, причинила значительные убытки.

— Въ Каннахъ стоитъ теперь столь теплая погода, что померанцовыя деревья и розаны покрылись цвѣтомъ.

24 Декабря.

Собраніе перовъ созвано въ Люксамбургскій дворецъ къ 26 с. м., для выбора депутаціи, которая приметъ Короля въ палатѣ депутатовъ, при открытіи засѣданій.

— Говорятъ, что большинство лѣвой стороны и лѣваго центра постановило поддерживать г-на Дюфора при выборѣ президента палаты.

— Французскіе журналы, съ бо̀льшею противу прежняго осторожностію, отзываются о характерѣ, который принялъ министерскій переломъ въ Англіи. Вообще однако желаютъ возвращенія къ дѣламъ Сэръ Роберта Пиля. Въ *Jounnal des Débats* пишутъ слѣдующее: „При самомъ началѣ, какъ только возникъ въ Англіи министерскій переломъ, мы находили и говорили, что, въ настоящемъ положеніи партій, одинъ только Сэръ Р. Пиль соединяетъ въ себѣ всѣ условія необходимыя для управленія дѣлами. Когда, въ послѣдствіи, лордъ Джонъ Россель пытался образовать правленіе, мы слѣдили за его усиліями. Лордъ Россель дѣйствительно исполнилъ, что можно было предвидѣть. Онъ былъ министромъ одинъ день, и потомъ уклонился отъ препятствій, которыя долженъ былъ предвидѣть. Возвращеніе сэръ Роберта Пиля къ власти, составляетъ благопріятное для Франціи событіе."

— Извѣстія, привезенныя г-мъ Леономъ Рошъ о пріемѣ его въ Марокко, подтверждаютъ прежніе слухи. Императоръ дѣйствительно отправилъ 4,000 войска въ подкрѣпленіе кандамъ Ушды и Рифы, непріязненнымъ Абд эль-Кадеру. Онъ увѣрилъ также въ своемъ дружественномъ расположеніи къ Франціи, и не будетъ препятствовать преслѣдованію Эмира въ марокскихъ владѣніяхъ. Абъ эль-Рамэнъ измѣнилъ намѣреніе свое отправиться въ Марокко, и рѣшился ожидать въ Рабатѣ извѣстій о дѣйствіяхъ противъ Абд-эль-Кадера, на границахъ Орана.

— Въ *Courier de Marseille* сообщаютъ о прибытіи въ сей городъ марокскаго посланника Сиди-эль-Дади-Абд-эль-Кадера Бенъ Мегмедъ-Ахахе, который прибылъ въ Марсель, въ шести экипажахъ, въ сопровожденіи отряда егерей. Онъ былъ встрѣченъ генералъ-лейтенантомъ Гопулемъ, и въ то же время изъ орудій Св. Жанскаго форта произведенъ былъ салютъ. Подарки, предназначенные для Короля французскаго, состоятъ изъ 6 лошадей, прекраснаго льва, шести газелей и множества произведеній марокской промышленности. Посланникъ подарилъ экипажу корабля 3,000 франковъ. Во французскихъ журналахъ пишутъ, что онъ такъ торопится въ Парижъ, что на приглашеніе, посѣтить театръ, отвѣчалъ: „Я присланъ моимъ государемъ не для того, чтобы видѣть чудеса Франціи, но чтобы выразить Королю Французовъ удостовѣреніе въ дружбѣ, и это есть первая моя обязанность. Я полагаю пробыть во Франціи три мѣсяца; но судя по тому, что вижу въ Марсели, боюсь, что мнѣ не достанетъ времени на удовлетвореніе моего любопытства."

— Въ *Presse* пишутъ слѣдующее касательно предполагаемой экспедиціи на Мадагаскаръ: „Флотъ выйдетъ въ море не прежде Февраля. Причина этого замедленія заключается въ томъ, что до 15 Іюня никакія дѣйствія не могутъ быть начаты на берегахъ Мадагаскара, потому что только въ это время прекращаются тамъ заразительныя болѣзни. Трехъ мѣсяцевъ достаточно на проѣздъ изъ Франціи въ Мадагаскаръ. Намъ сообщаютъ изъ достовѣрнаго источника, что Англія не будетъ участвовать въ этой экспедиціи."

zajść miała w prowincyi Oranu. Kilku Jenerałów, mianowicie Jenerał Lamoricière, mieli udział w téj walce. Naszczegółach zbywało zupełnie. Głoszono także, że sławny Bu-Maza, przez samychże Arabów zabity został.

— Missya pana Rossi w Rzymie jeszcze się nie skończyła; miały powstać nowe trudności. Pan Segur, Adjunkt ministerstwa spraw zagranicznych, wysłany został z depeszami do Rzymu.

— Sekwana wezbrała w skutku deszczów i znaczne zrządziła szkody.

— W Cannes panuje tak łagodne powietrze, że drzewa pomarańczowe i krzewy różane okryte są kwiatami.

Dnia 24 grudnia.

Na dzień 26 ty b. m. zwołano zgromadzenie Parów do pałacu Luxemburgskiego, w celu wybrania losem wielkiéj deputacyi, mającéj przyjąć Króla w Izbie Deputowanych, w czasie otwarcia posiedzeń.

— Słychać, że większość Lewéj Strony i Lewego Środka postanowiła popierać kandydaturę P. Dufaure do prezesostwa Izby Deputowanych.

— Dzienniki francuzkie, z większą niż zwyczajnie powściągliwością wyrażają się o nowym obrócie, jaki wziął przesilenie gabinetu angielskiego. W ogóle jednak pragną więcéj powrótu do władzy Sir Roberta Peel. *Journal des Débats* mówi: „Zaraz z początku, jak tylko wybuchnęło w Anglii przesilenie ministeryalne, sądziliśmy i mówiliśmy, że w obecném położeniu stronnictw, jeden tylko Sir Robert Peel łączy w sobie wszystkie warunki do kierowania rządem. Kiedy następnie Lord John Russell probował utworzyć zarząd, śledziliśmy jego usiłowania. Lord Russell uczynił to co mógł i co przewidywano. Był on jeden dzień piérwszym Ministrem, a potém cofnął się przed przeszkodami, które przewidzieć był powinien. Powrót Sir R. Peela do władzy, jest pomyślnym dla Francyi wypadkiem."

— Wiadomości, jakie P. Leon Roche przywiózł o swojém przyjęciu w Marokko, potwierdzają dawniéj rozgłoszone wieści. Cesarz wysłał w istocie 4,000 wojska, dla wspierania nowych Kaidów Uszdy i Rify, nieprzyjaznych Abd-el-Kaderowi. Zapewnił on również swe przyjazne usposobienie dla Francyi i nie chce przeszkadzać ściganiu Emira na ziemi Marokkańskiéj. W końcu zaniechał swego zamiaru udania się do Marokko, i postanowił zostać w Rabat dopóty, dopóki nie dowie się o powodzeniu środków, przedsięwziętych przeciw Abd-el Kaderowi na granicach Oranu.

— Kuryer Marsylski donosi o przybyciu do tego miasta Posła Marokkańskiego. Nazywa się on Sidi-el Hadż-Abd-el-Kader-Ben Mohamed Aszasze, Basza Tetuanu. Odbył, wraz z swym licznym orszakiem, wjazd do Marsylii w sześciu powozach otoczonych oddziałem strzelców; przyjmowany był przez Jenerał-PorucznikaHautpoul, a z dział warowni św. Jana dano salwę honorową. Podarunki przeznaczone dla Króla Francuzów składają się: z sześciu koni, pięknego lwa, sześciu gazelli, i wielu płodów przemysłu Marokkańskiego. Dla ludzi okrętowych Poseł zostawił dar 3,000 fr. Dzienniki zapewniają, iż tak prędko życzy dostać się do Paryża, że na zaproszenie, aby teatr odwiedził, odpowiedział: „Nie jestem przysłany od mego Pana, aby oglądać cuda Francyi, ale aby złożyć Królowi Francuzów zapewnienia jego przyjaźni, i to jest piérwszym moim obowiązkiem. Spodziewam się zabawić we Francyi trzy miesiące; ale obawiam się, sądząc z tego co widzę w Marsylii, iż nie wystarczą na zaspokojenie ciekawości mojéj."

— We względzie zamierzonéj wyprawy na Madagaskar, pisze *Presse*: „Flota ruszy pod żagle dopiéro w końcu Lutego. Przyczyną istotną tego opóźnienia jest, że przed 15 m. czerwca nie mogą być rozpoczęte żadne działania na brzegach Madagaskaru, gdyż wtedy dopiéro ustawać tam zaczynają choroby zaraźliwe. Trzy miesiące wystarczają na przybycie z Francyi do Madagaskaru. Zapewniano nas z dobrego źródła, że Anglia nie ma brać udziału w téj wyprawie."

25 Декабря.

Присутствующіе въ Парижѣ депутаты соберутся завтра на тайное засѣданіе въ совѣщательной залѣ, для избранія по жребію 20 членовъ большой депутаціи, которая чрезъ три дня, т е 27 го Декабря будетъ принимать Короля, который прибудетъ для открытія собранія палатъ. За симъ, 29-го Декабря, палата соберется на публичное засѣданіе для избранія законодательныхъ коммиссій, что также будетъ произведено посредствомъ жребія. Потомъ палата отправится въ отдѣленія для избранія для нихъ председателей, вице-председателей и секретерей.

— Изъ Альжира отъ 18-го с. м сообщаютъ: Въ полученныхъ здѣсь, съ послѣднимъ курьеромъ, съ запада письмахъ извѣщаютъ, что Сидъ-Могамедъ-Буззала, дѣйствительный Бу Маза, обезглавленъ въ племени Флиттовъ. Полагаютъ, что это произошло вслѣдствіе повелѣнія Абд-эль-Кадера, который съ опасеніемъ смотрѣлъ на вліяніе сего начальника, называемаго его подчиненными султаномъ. Званіе сіе присвоили себѣ еще трое другихъ начальниковъ. Если правда, что Эмиръ велѣлъ казнить Бу Мазу, то онъ вѣрно не оставитъ освободиться и отъ другихъ трехъ султановъ.

Dnia 25 grudnia.

Obecni w Paryżu Deputowani zgromadzą się jutro na tajne posiedzenie w sali konferencyonalnéj, dla wybrania losem 20 członków wielkiéj deputacyi, która pojutrze, dnia 27, przyjmować będzie Króla za przybyciem jego na otwarcie zgromadzenia Izb. Następnie, w dniu 29, zgromadzi się Izba na publiczne posiedzenie, w celu wybrania Komissyj prawodawczych, co także odbędzie się za pomocą losowania. Poczém Izba uda się do biur, dla wybrania dla nich Prezesów, Wice-Prezesów i Sekretarzy.

— Z Algieru piszą pod dniem 18 b. m.: „Listy nadeszłe tu ostatnim gońcem z zachodu, donoszą, że Sid-Mohamed Buzzala, rzeczywisty Bu-Maza, został ścięty w pokoleniu Flittów. Sądzą, że to nastąpiło w skutku rozkazu Abd el-Kadera, który z niespokojnością spoglądał na wpływ tego naczelnika, zwanego już tu i ówdzie Sułtanem Tenże tytuł przyjęło je-zcze trzech innych naczelników. Jeżeli prawda, że Emir kazał stracić Bu-Mazę, z powodu przytoczonego, nie omieszka zapewne pozbyć się i trzech innych Sułtanów.

Англія

Лондонъ, 20 Декабря.

Министерскій переломъ, вмѣсто конца, какъ ожидали, принялъ вчера новый характеръ: Лордъ Джонъ Россель не могъ составить новаго кабинета, и принужденъ былъ отказаться отъ исполненія даннаго ему предписанія. Сэръ Робертъ Пиль сегодня, по полудни, получилъ приглашеніе прибыть въ Виндсоръ. Извѣстіе сіе сообщаютъ во всѣхъ журналахъ, не говоря ни слова о причинѣ сей столь внезапной перемены вещей. Однако же продолжительное колебаніе лорда Росселя при принятіи порученія Королевы, а равно возобновляемыя ежедневно совѣщанія начальниковъ партіи виговъ, заставляютъ предполагать, что причиною тому было не иное что, какъ предусматриваемое въ парламентѣ большинство тори, и разногласіе партіи виговъ, изъ коихъ многіе нисколько несогласны съ лордомъ Росселемъ на счетъ совершеннаго уничтоженія нынѣшнихъ хлѣбныхъ законовъ, въ пользу коего достопочтенный лордъ объявилъ себя рѣшительно въ своемъ циркулярѣ, который, какъ извѣстно, составляетъ главную причину колебанія кабинета Пиля, возвращающагося теперь снова къ власти.

— Въ *Globe* сообщаютъ, что Сэръ Робертъ Пиль въ прежнемъ кабинетѣ, при объявленіи намѣренія уничтожить хлѣбный законъ, имѣлъ въ свою пользу только голоса: лорда Абердина, лорда Линкольна, Сэръ Грагама Г. Сидней Герберта. Противнаго же мнѣнія были: герцогъ Веллингтонъ, герцогъ Буклейгъ, лорды: Станлей, Варнклифъ, Рейпонъ, Гаддингтонъ, Линдгурстъ, Гранвиль, Сомерсетъ, и канцлеръ казначейства Гульбурнъ.

— Извѣстія изъ Буэносъ-Айреса отъ 4-го Октября, сообщаютъ, что англійско французская эскадра овладѣла Пуайсандою, Соріаною и Мерседою, и намѣревалась двинуться еще выше по рѣкѣ Ла-Платѣ, для овладѣнія гавани Сальто и соединенія съ генераломъ Пазъ, который будучи снабженъ достаточнымъ количествомъ оружія и аммуниціи, вѣрно вскорѣ начнетъ свои дѣйствія. Нѣсколько судовъ, плывшихъ съ верховья рѣки Ла-Плата, и покушавшихся пробраться въ Буэносъ Айресъ чрезъ англійско-французскую осадную эскадру, были сего послѣднею захвачены.

— Вооруженія для защиты государства, на случай войны, постоянно продолжаются, не производя никакого особеннаго впечатлѣнія; даже торговое сословіе, — по словамъ *Glob*, — одобряетъ оныя, хотя и сомнѣвается въ томъ, чтобы дѣла могли дойти до сраженія. Сильныя мѣры защиты приводятся въ исполненіе на Джерсейскомъ островѣ. Недавно привезли туда снова 24-ре 9-ти-фунтовыхъ орудія, долженствующія замѣнить шести фунтовыя, и вообще на мѣсто старыхъ орудій, привозятъ новыя и большаго калибра. На стѣнахъ крѣпости Регентъ, стоитъ слишкомъ 120-ть 32 фунтовыхъ орудій, въ Елизаветской крѣпости 70 и т. д.; вдоль всей набережной ли-

Anglia.

Londyn, 20 grudnia.

Przesilenie ministeryalne, zamiast końca, jak się spodziewano, przeszło wczoraj w nowy paroxyzm. Lord John Russel nie mógł utworzyć nowego gabinetu, i widział się zmuszonym zrzec się danego sobie polecenia. Sir Robert Peel, dziś po południu, został powołany do Windsor. Wiadomość tę ogłaszają wszystkie dzienniki, nie przytaczając powodu téj tak nagłéj przemiany rzeczy. Z długiego atoli wahania się Lorda Russel w przyjęciu polecenia Królowéj, z powtarzanych codziennie narad naczelników stronnictwa Wigów, łatwo można wyciągnąć wniosek, iż powodem tym było nieco innego, jak przewidywana w parlamencie większość Torysów, oraz niejedność zdań pomiędzy samymi Wigami, z których wielu nie zgadza się bynajmniéj z Lordem Russel na zupełne zniesienie dotychczasowych praw zbożowych, za któremi szlachetny Lord oświadczył się stanowczo w okólniku swoim, będącym, jak wiadomo, główną przyczyną zachwiania się gabinetu Peela, który znów teraz powraca do władzy.

— *Globe* donosi, że Sir Robert Peel w poprzednim gabinecie, po objawieniu zamiaru zniesienia praw zbożowych, miał za sobą tylko Lordów: Aberdeen i Lincoln, oraz Sir J. Grahama i P. Sidney Herbert; przeciwnikami zaś jego byli: Xiążęta: Wellington i Bucleugh, Lordowie: Stanley, Wharncliffe, Ripon, Haddington, Lyndhurst, Granville, Somerset, i Kanclerz skarbu Goulburne.

— Wiadomości z Buenos Ayres, z d. 4 października, donoszą, że angielsko-francuzka eskadra zabrała Paysandu, Soriano i Mercedes, i jeszcze daléj w górę rzeki La Plata posunąć się chciała dla zabrania portu Salto i połączenia się z Jenerałem Paz, który zaopatrzony będąc w dostateczną ilość broni i ammunicyi, wkrótce zapewne rozpocznie swoje działania. Kilka statków płynących z wyższych okolic rz. La Plata, i chcących przedrzeć się do Buenos-Ayres przez angielsko-francuzką blokującą eskadrę, zostały przez tęż eskadrę zabrane.

— Uzbrojenia dla obrony kraju, na przypadek wojny, trwają ciągle, nie sprawiając żadnego wrażenia; nawet stan handlowy, mówi *Globe*, zdaje się je pochwalać, lubo wątpi, aby do znacznego nieporozumienia przyjść miało. Obszerne środki obronne wykonywane są na wyspie Jersey. Niedawno nadeszło tam znowu 24 dział 9-funtowych, które mają zastąpić dotychczasowe 6-funtowe, jak i w ogóle w miejsce starych dział zaprowadzają wszędzie nowe i cięższego kalibru. Na wałach warowni *Regent* stoi przeszło 120 dział 32-funtowych; w zamku warownym Elizabeth 70 i t. d. Wzdłuż całego pobrzeża, blizko 32 mil angielskich ciągnącego się, znajduje się 25 wież opatrzonych potrzebnemi działami, a na pojedyńczych miejscach

ніи, на протяженіи 32 англійскихъ миль, находится 25 башень, снабженныхъ пушками, а на отдѣльныхъ мѣстахъ построены для защиты незначительные форты. Милиція острова Джерсей состоитъ изъ 5,000 человѣкъ, кои въ продолженіи 12 часовъ могутъ быть собраны въ одно мѣсто.

21 *Декабря.*

Въ *Globe* замѣчаютъ, что для составленія министерства Каннинга нужно было 20 дней времени; для образованія министерства Веллингтона — 24 дня; тогда какъ Лордъ Грей успѣлъ составить министерство въ шесть дней. Нынѣшній кризисъ продолжается уже 10 дней.

— Маркизъ Лансдоунъ, который, въ случаѣ составленія министерства лордомъ Джономъ Росселемъ, назначался въ председатели тайнаго совѣта, выѣхалъ уже въ свое помѣстье Бовудъ.

— Сегодня скончался председатель теперешняго тайнаго совѣта, лордъ Варнклифъ.

— Лордъ Мєткальфъ возвратился въ Англію, такъ какъ болѣзнь его, ракъ на лицѣ, недозволяла ему исправлять долѣе трудной должности Канадскаго генералъ губернатора. Должность его исправляетъ временно главнокомандующій войсками въ Канадѣ, лордъ Каткартъ.

— Третьяго дня происходило, въ Ковентгарденскомъ театрѣ, многочисленное собраніе общества противъ хлѣбнаго закона (первое въ эту зиму), въ присутствіи главныхъ членовъ своихъ: Вильерса, Кобдена, Брейта и другихъ. Въ произнесеныхъ здѣсь рѣчахъ неоднократно обнаруживалось намѣреніе воспользоваться, сколь можно лучше, одержанною побѣдою, чтобы вообще открыть путь для свободной торговли хлѣбомъ. При семъ принято было рѣшеніе собрать подпискою 250,000 фунт. стер., для цѣлей общества.

— Изъ Орегона получено здѣсь извѣстіе по 28-е Іюля. Американцы были уже тогда полными владѣтелями всей страны, лежащей къ югу отъ рѣки Колумбіи. Они ввели у себя республиканскій уставъ, похожій на уставъ страны Іова, но не согласились еще въ томъ, должны ли они присоединиться къ Соединеннымъ Штатамъ, или же составлять особое независимое государство. Послѣдней партіи благопріятствуетъ Гудсонъ-Байская компанія, которая, какъ слышно, обязалась переуступить сей новой странѣ всѣ свои укрѣпленія и торговыя конторы въ спорной землѣ, если только партія сія получитъ перевѣсъ.

— Датскій бригъ *Melitta*, прибывшій 7 Декабря въ Фальмутъ, доставилъ извѣстія изъ Буэносъ-Айреса отъ 12 Октября. Въ *British-Packet*, издаваемомъ совершенно въ духѣ Розаса, увѣдомляютъ, что англо-французская эскадра встрѣтила затрудненія, при нападеніяхъ на Лоріано; напротивъ того, въ Гуалегуахѣ, въ Энтре-Ріо, она захватила добычу въ 30,000 фун. стер, и совершила много жестокостей. Посланники англійскій и французскій Гг. Дефоди и Уселей написали изъ Монтевидео новый, очень подробный манифестъ противъ Розаса, въ которомъ выставляютъ совершенныя имъ насилія, и выводятъ право вмѣшательства Франціи и Англіи изъ договоровъ 1828 и 1840 годовъ.

— Представительная палата въ Буэносъ-Айресѣ опредѣлила 6 Октября, чтобы пріостановленъ былъ взносъ ежемѣсячной суммы для удовлетворенія дивиденда англійскаго долга.

23 *Декабря.*

Нѣтъ уже сомнѣнія, что министерство возстановлено будетъ Сэръ Робертомъ Пилемъ въ прежнемъ составѣ, за исключеніемъ лорда Станлея. Сегодня, утромъ, сэръ Р. Пиль и нѣкоторые изъ министровъ отправлялись въ Виндзоръ, дабы присутствовать въ засѣданіи тайнаго совѣта, созваннаго Королевою. На томъ же засѣданіи, открытіе парламента назначено будетъ 20 Января. Лордъ Станлей отказался сегодня отъ должности министра колоній.

— Въ *Standard* напечатано, Въ Ливерпулѣ получено донесеніе съ подтвержденіемъ объ успѣхахъ послѣдней экспедиціи морскихъ силъ англійско-французскихъ и монтевидеоскихъ: Эта экспедиція не только овладѣла нѣсколькими городами и сильными постами при Уругваѣ, но и открыла сношенія съ генераломъ Пазомъ, собравшимъ около

wznoszą się dla obrony małe warownie. Milicya na wyspie Jersey liczy 5,000 ludzi, którzy we 12 godzinach w jedno miejsce ściągnieni bydź mogą.

Dnia 21 grudnia.

Globe czyni uwagę, że do utworzenia ministerstwa Canninga potrzebowano dni 20; do ministerstwa Wellingtona 24, zaś Lord Grey w sześciu dniach swój gabinet utworzył. Obecne przesilenie trwa już dni 10.

— Margrabia Lansdowne, który w gabinecie Lorda Russell miał być Prezesem tajnéj rady, wyjechał już do swego wiejskiego mieszkania Bowood.

— Lord Wharncliffe, Prezes dotychczasowéj Rady tajnéj, rozstał się dziś rano z tym światem.

— Lord Metcalfe, Jeneralny Gubernator Kanady, powrócił do Anglii, gdyż choroba, na którą cierpi, (rak w oku) nie dozwala mu dłużéj obowiązków urzędu swego wypełniać. Zastępuje go tymczasowie naczelny dowódzca wojsk w Kanadzie, Lord Cathcart.

— Bardzo liczne zgromadzenie towarzystwa Anti-corn-law-league (piérwsze téj zimy) odbyło się onegdaj w teatrze Coventgarden, na którém znajdowali się główni jego przywodzcy: członkowie parlamentu Villiers, Cobden, Brigt, i inni. W mianych mowach kilkakrotnie objawiało się zdanie, aby z obecnych okoliczności jak najlepiéj korzystać, i dla wolnego handlu w ogólności drogę utorować. Przytém postanowiono zebrać przez subskrypcye 250,000 f. szt. (przeszło 1½ miliona rub. sr.) dla popierania celów związku.

— Z Oregonu otrzymaliśmy tu wiadomości do dnia 28 lipca. Amerykanie byli już wówczas w zupełnem posiadaniu całego kraju, położonego na południe rzeki Kolumbii. Nadali sobie ustawę republikańską, podobną do ustawy państwa Jowa, ale nie zgodzili się jeszcze co do tego, czy się mają przyłączyć do Stanów-Zjednoczonych, czy też oddzielne niepodległe stanowić państwo. Ostatniemu stronnictwu sprzyja kompania Hudson-Baj, która, jak słychać, zobowiązała się odstąpić temu nowemu państwu wszystkie swoje warownie i handlowe kantory w spornéj krainie, jeżeli tylko toż stronnictwo osiągnie przewagę.

— Duński bryg *Melitta*, który dnia 17 grudnia przybył do Falmouth, przywiózł nowiny z Buenos-Ayres pod dniem 12 października. Według wydawanego w interessie Rosasa dziennika *British-Packet*, angielsko-francuzka eskadra doznała oporu przy uderzeniu na Loriano, a przeciwnie w Gualeguachu, w prowincyi Entre-Rios, zabrała przeszło 30,000 f. szt. i wielkich dopuściła się okrucieństw. Posłowie francuzki i angielski, PP. Deffaudiss i Ouseley, wydali w Montevideo nowy obszerny manifest przeciw Rozasowi, w którym wymieniają bez oszczędzania wszystkie jego gwałty, jakich się kiedykolwiek dopuścił, a interwencyą Anglii i Francyi wyprowadzają z traktatów z lat 1828 i 1840.

— Izba Reprezentantów w Buenos-Ayres postanowiła w dniu 6 października, aby wypłata co-miesięczna summ, na pokrycie dywidendy długu angielskiego, zawieszoną została.

Dnia 23 grudnia.

Nie ma już wątpliwości, że Sir R. Peel przywróci znowu swój gabinet, do którego wejdą wszyscy poprzedni Ministrowie torysowscy, wyjąwszy jednego Lorda Stanley. Dziś rano udał się Sir Robert Peel z kilku Ministrami do Windsoru, w celu znajdowania się na tajnéj radzie, przez Królową zwołanéj. Na tém zebraniu parlament ma być odroczony do 20-go stycznia. Lord Stanley złożył dzisiaj w ręce Monarchini pieczęć ministerstwa osad.

— W *Standard* czytamy: W Liverpoolu otrzymano potwierdzenie powodzeń ostatniéj wyprawy sił morskich angielsko-francuzkich i montewideańskich. Nie tylko opanowano kilka miast i mocnych stanowisk nad Urugajem, ale i otworzono związki z Jenerałem Paz, który zgromadził około 6,000 piechoty i jazdy. Jeżeli to wojsko zdoła się połączyć z wojskiem angielskiém i francuzkiém, będzie

6,000 пѣхоты и конницы. Если войска эти успѣютъ соединиться съ англійскими и французскими, то будутъ въ силахъ оттѣснить генерала Орибе отъ Монтевидео, и даже пресѣчь ему отступленіе.

— Донесенія изъ Мексики простираются до 26-го Октября. Тамъ думаютъ вообще, что вопросъ о присоединеніи Техаса улаженъ будетъ съ Соединенными Штатами миролюбивымъ образомъ.

Италія.

Римъ, 15 Декабря.

Государь Императоръ Всероссійскій, посѣтивъ Папу и принца Генриха Прусскаго, перемѣнилъ мундиръ гетмана войска Донскаго на генеральскій и поздо вечеромъ третьяго дня изволилъ отправиться въ церковь Св. Петра. При входѣ въ эту великолѣпную базилику, Его Императорское Величество произнесъ съ удивленіемъ: *C'est étonnant! Quelle proportion d'architecture!* Прежде всего Государь Императоръ пожелалъ видѣть памятники первыхъ вѣковъ христіанства, помѣщенные въ пещерахъ нижней церкви Ватикана. Кавалеръ Висконти сопровождалъ повсюду Государя Императора. По возвращеніи на верхъ, Его Императорское Величество изволилъ милостиво принять экземпляръ книги: „Новый путеводитель" отъ издателя оной, монсиньора Лучиди, префекта *della fabbrica di San Pietro*. Изъ церкви св. Петра Государь Императоръ изволилъ отправиться въ *Villa Borghese*, для посѣщенія принца Петра Ольденбургскаго, а потомъ принималъ въ аудіенціи кардинала Ламбрускини. Въ полночь Его Величество, при свѣтѣ факеловъ, изволилъ осматривать Ватиканскій музей древностей.

Вчера, послѣ божественной литургіи, при совершеніи коей присутствовали всѣ находящіеся здѣсь Россіяне, въ парадныхъ мундирахъ, Государь Императоръ изволилъ восходить на куполъ церкви Св. Петра, гдѣ Монсиньоръ Лучиди приготовилъ въ *Lanternino* для Государя Императора и свиты Его Величества, скромный завтракъ. Августѣйшій Гость восхищался прекрасными видами съ этого возвышеннаго мѣста, и вошедши на самый верхъ, начерталъ тамъ Свое Имя. Послѣ сего Государь Императоръ былъ на *Monte Pincio*, гдѣ милостиво изволилъ разговаривать съ Русскими Фамиліями. Здѣшніе жители едва могутъ постичь эту милостивую доступность. Его Императорское Величество приказалъ подать себѣ списокъ должниковъ, содержащихся въ Капитоліи за долги, съ тѣмъ, чтобы заплатить оные. Подарокъ, назначенный Папѣ, состоитъ изъ золотаго распятія, осыпаннаго брилліантами, стоющаго милліонъ скуди (1,350,000 р. сер.)

Государь Императоръ Всероссійскій ежедневно осматриваетъ достопамятности древняго и новаго Рима. При посѣщеніи Ватиканскаго музея, Его Величество изволилъ заказать до 40 статуй, изъ мрамора, кои будутъ сдѣланы по образцамъ, находящимся въ этомъ музеѣ, и отправлены въ С. Петербургъ. Въ мозаической фабрикѣ поднесено было Его Величеству прекрасное произведеніе, только-что оконченное, которое Его Величество удостоилъ принятіемъ, изъявивъ желаніе вызвать художниковъ сего искуства въ Россію.

— Губернаторъ города Рима, Монсиньоръ Марини, имѣлъ счастіе представляться Его Величеству Государю Императору, въ сопровожденіи чиновниковъ управленія.

— Слышно, что по возвращеніи Государя Императора въ С. Петербургъ, Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ отправится въ Палермо, откуда, вмѣстѣ съ Государынею Императрицею и Ихъ Высочествами Великимъ Княземъ Константиномъ Николаевичемъ и Великою Княжною Ольгою Николаевною, прибудетъ сюда во время карнавала.

— О пребываніи Государя Императора въ Неаполѣ получены слѣдующія подробности: 11 Декабря, Его Величество, вмѣстѣ съ Королемъ и Королевскою фамиліею, изволилъ осматривать Портичи и Геркуланумъ, а именно древній театръ и часть открытаго города. При копаніи въ Помпеѣ найдены вѣсы съ вѣсовыми гирями, нѣсколько монетъ съ изображеніемъ Нерона и Домиціана, а равно нѣсколько статуэтокъ: всѣ сіи предметы поднесены въ даръ Государю Императору. Послѣ сего Его Величество изволилъ купить много картинъ Верфлета, Галанти,

w stanie odeprzeć Jenerała Oribe od Montevideo, a nawet przeciąć mu odwrót.

— Nowiny z Mexyku dochodzą do dnia 26 października. Powszechnie tam sądzą, że kwestya przyłączenia Texasu, załatwiona zostanie w dobry sposób ze Stanami-Zjednoczonemi.

Włochy.

Rzym, 15 grudnia.

Po odwiedzeniu Ojca św. i Xięcia Henryka Prusskiego, N. Cesarz Rossyjski przemienił mundur Hetmana Kozaków na Jeneralski, i późno wieczorem udał się zawczoraj do kościoła św. Piotra. Przy wejściu do téj wspaniałéj bazyliki, rzekł z podziwem: „*C'est étonnant! Quelle proportion d'architecture!*" Przedewszystkiém chciał Dostojny Monarcha obejrzeć pomniki piérwszych wieków chrześcijaństwa, złożone w grotach dolnéj świątyni Watykanu. Kawaler Visconti oprowadzał wszędzie N. Cesarza. Za powrótem do górnego kościoła, N. Monarcha oddał cześć Bogu przy wielkim oltarzu, a następnie raczył przyjąć łaskawie dzieło: „*Nowy przewodnik*" z rąk wydawcy Monsign. Lucidi, Prefekta kościoła św. Piotra. Po obejrzeniu osobliwości bazyliki, N. Pan pojechał do Villa Borghese, w celu odwiedzenia Xięcia Piotra Oldenburgskiego. Następnie dawał N. Monarcha długie posłuchanie Kardynałowi Lambruschini, a o północy, przy blasku pochodni, oglądał Watykańskie muzeum starożytności.

Wczoraj, po wysłuchaniu mszy świętéj, na któréj znajdowali się wszyscy panowie Rossyjscy w wielkich mundurach, wszedł N. Cesarz na kopułę św. Piotra, w któréj latarni, (Lanternino) Monsing. Lucidi przygotował dla N. Pana i Jego orszaku skromne śniadanie. Dostojny Gość podziwiał piękność widoków z tego wzniosłego stanowiska, i uwiecznił Imię Swoje w kopule, na któréj najwyższy szczyt wstąpił. Widziano potém N. Pana na przejażdżce na Monte Pincio, rozmawiającego łaskawie z powozu z przejeżdżającemi również rodzinami Rossyjskiemi. Mieszkańcy tutejsi zaledwie pojąć mogli tę łaskawą przystępność. Wczoraj N. Cesarz kazał sobie złożyć spis dłużników, uwięzionych w Kapitolium, w zamiarze zaspokojenia ich wierzycieli. Dar, dla Ojca św. przeznaczony, jest szczerozłoty ołtarzowy krucyfix, wysadzany brylantami, mający wartości milion skudów (1,350,000 r. sr.).

N. Cesarz zwiedza wszystkie osobliwości, tak starożytnego, jak i nowego Rzymu. Zwiedzając muzeum Watykańskie, wybrał N. Monarcha 40 posągów, z których kazał porobić kopije z marmuru dla przesłania ich do Petersburga. W Papiezkiéj fabryce mozaik, ofiarowano N. Panu przepyszne dzieło, świeżo ukończone, które raczył łaskawie przyjąć. N. Cesarz zamierza sprowadzić biegłych w téj sztuce rzemieślników do Rossyi.

— Gubernator Rzymu Monsing. Marini składał N. Cesarzowi uszanowanie swoje, łącznie z władzami miejscowemi.

— Mówią, że za powrótem N. Cesarza do Petersburga, J. C. W. Wielki Xiążę Następca uda się do Palermo, zkąd ze Swoją Dostojną Matką, tudzież z JJ. CC. WW. Wielkim Xięciem Konstantym Nikołajewiczem i Wielką Xiężniczką Olgą Nikołajewną przybędzie tu na karnawał.

— O pobycie N. Cesarza w Neapolu nadeszły następujące szczegóły: „Dnia 11-go grudnia zwiedził N. Monarcha, łącznie z Królem i jego rodziną, Portici i Herculanum, a mianowicie starożytny teatr i odgrzebaną część tego miasta. Przy odkopywaniu w Pompei, znaleziono szale z wagami, tudzież kilka sztuk monet z wizerunkiem Nerona i Domicyana, jako-też kilka posągów. Znalezione przedmioty ofiarowano N. Panu. Następnie, zakupił N. Monarcha znaczną część obrazów Verfloeta, Galantego, Carellego i Francesco, tudzież wiele innych zamówił. Parostatek *Bessarabia* wrócił do Paler-

Карелли и Франческо, и заказалъ много картинъ. Пароходъ „Бессарабія" возвратился въ Палермо. Ея Величество Государыня Императрица намѣревается провести карнавалъ въ Римѣ, и предполагаетъ выѣхать изъ Палермо въ началѣ Февраля. Сильная буря воспрепятствовала Государю Императору охотиться въ Леучіо. Король простился съ Его Императорскимъ Величествомъ въ Капуѣ, послѣ чего возвратился въ Неаполь. Третьяго дня, баронъ Ротшильдъ давалъ великолѣпный обѣдъ для графа Нессельроде, князя Менщикова, гр. Потоцкаго и князя Шварценберга. Графъ Нессельроде выѣхалъ сегодня поутру съ нѣсколькими знатными Россіянами. Государь Императоръ пожаловалъ министру иностранныхъ дѣлъ, герцогу ди Сцилла, драгоцѣнную табакерку, съ портретомъ Его Величества, осыпаннымъ брилліянтами.

18 Декабря.

Принцъ Альбертъ Прусскій неожиданно прибылъ вчера въ Римъ, съ радостнымъ извѣстіемъ къ Государю Императору, что здоровье Ея Императорскаго Величества значительно поправилось. Вчера по полудни Его Величество вторично изволилъ посѣтить Папу, чтобы съ нимъ проститься. Оба Монарха снова разговаривали между собою болѣе часа; за симъ Его Святѣйшество проводилъ Государя Императора до самыхъ сѣней, гдѣ обнялъ, и поцѣловалъ Высокаго Своего Гостя. Въ полночь съ 17 на 18, при наступленіи дня Своего тезоименитства, Его Величество присутствовалъ при Богослуженіи въ Православной церкви Россійскаго посольства, а послѣ благодарственнаго молебствія изволилъ отправиться во Флоренцію.

Вчера Его Величество изволилъ отправить въ Палермо младшаго секретаря здѣшняго Россійскаго посольства, г-на Скарятина, съ драгоцѣнными подарками для Государыни Императрицы и Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны Ольги Николаевны, состоящими изъ камей и мозаикъ. Въ тотъ же вечеръ, Тайный Совѣтникъ Бутеневъ, аккредитованный также при Тосканскомъ дворѣ, отправился во Флоренцію, гдѣ будетъ ожидать прибытія Августѣйшаго Путешественника.

Государь Императоръ, пробывъ въ Римѣ пять дней, посѣтилъ мастерскія знаменитыхъ современныхъ художниковъ, проѣзжая или проходя нерѣдко по тѣснымъ улицамъ. Римляне такъ тѣснились вокругъ Августѣйшаго Посѣтителя, что Его Величество часто съ трудомъ могъ пройти чрезъ толпу. Въ экипажъ Государя Императора вброшено 1,600 прошеній. Не извѣстно еще, что именно Государь Императоръ изволилъ купить изъ числа художественныхъ произведеній, на что Его Величество назначить изволилъ милліонъ скуди. Художникамъ: Тенерани, Бьенеме, Имгофу и Вольфу сдѣланы, какъ говорятъ, значительные заказы. Государь Императоръ два раза осматривалъ Ватиканскіе музей и библіотеку: послѣдній разъ сопровождалъ Его Величество кардиналъ Меццофанти. Болѣе всего обратилъ на себя вниманія Государя Императора календарь Восточной Церкви, вырѣзанный на кедровомъ деревѣ, (какъ говорятъ, даръ Императора Петра Великаго) также церковные сосуды и утварь для совершенія Литургіи.

— Для Государыни Императрицы, предполагающей провести здѣсь Февраль и Мартъ мѣсяцы, нанятъ дворецъ Мелони. Принцъ Петръ Ольденбургскій отъѣзжаетъ завтра въ Неаполь.

Флоренція, 20 Декабря.

Его Величество Государь Императоръ Всероссійскій, прибывъ сюда вчера, въ 5 часовъ вечера, подъ именемъ генерала Романова, не изволилъ принять, ни торжественной встрѣчи, ни помѣщенія во дворцѣ Питти, но съ многочисленною свитою, въ коей находятся Генералъ-Адъютанты: Графъ Орловъ и Князь Менщиковъ, изволилъ остановиться въ *Hotel d'Italie*, гдѣ, за нѣсколько дней предъ симъ, наняты для Его Величества покои, и гдѣ въ то же время поставленъ былъ почетный караулъ. Чрезъ нѣсколько часовъ по прибытіи Государя Императора, Великій Герцогъ Тосканскій посѣтилъ Его Величество, послѣ чего Государь Императоръ посѣтилъ В. Герцога и его фамилію. Сегодня, Его Императорское Величество, вмѣстѣ съ В Герцогомъ, изволилъ осматривать рѣдкія произведенія изящныхъ искусствъ, собранныя во дворцѣ Питти.

mo. N. Cesarzowa zamierza przepędzić karnawał w Rzymie, i przeto opuści Palermo przy początku lutego. Gwałtowna burza przeszkodziła N. Panu użyć polowania w St. Leucio. Król pożegnał najserdeczniéj N. Pana w Kapui, poczém wrócił do Neapolu. Zawczoraj, Baron Rotschild dawał świetny obiad dla Hr. Nesselrode, Xięcia Menszczykow, Hr. Potockiego i Xięcia Schwarzenberga. Hr. Nesselrode dziś rano dopiéro z wielu znakomitymi Rossyanami odjechał. Minister spraw zagranicznych, Xiążę di Scilla, otrzymał od N. Cesarza kosztowną tabakierę z wizerunkiem N. Monarchy, bogato brylantami wysadzaną."

Dnia 18 grudnia.

Xiążę Albert Pruski przybył zawczoraj niespodziewanie do naszego miasta, przywożąc N. Cesarzowi Rossyjskiemu radosną wiadomość, że zdrowie N. Cesarzowej znacznie się polepszyło. Wczoraj przed południem, Jego Cesarska Mość odwiedził powtórnie w Watykanie Ojca św. dla pożegnanie się z Jego Świątobliwością. Znowu rozmowa pomiędzy obu Monarchami trwała przeszło godzinę; poczém Jego Świątobliwość Papież odprowadził N. Pana aż do przedsionka, gdzie uścisnął i ucałował Swego Dostojnego Gościa. O północy, z d. 17-go na 18-ty, jako przy początku dnia Swoich Imienin, N. Pan znajdował się na nabożeństwie w kaplicy greckiéj, w pałacu poselstwa Rossyjskiego; następnie zaś, po odśpiewaniu *Te Deum*, puścił się w podróż do Florencyi.

Wczoraj Jego Cesarska Mość wysłał P. Skaratina, drugiego sekretarza poselstwa Swego przy stolicy Apostolskiéj, do Palermo, z kosztownemi podarunkami dla N. Cesarzowej i J. C. W. Wielkiej Xiężniczki Olgi Nikolajewny, składającemi się z kameów i mozaik. Tegoż samego wieczora Tajny Radzca Buteniew, będący także Posłem przy dworze Toskańskim udał się do Florencyi, gdzie na przyjazd swego Dostojnego Władzcy oczekiwać będzie.

N. Cesarz, bawiąc pięć dni w Rzymie, zwiedził wszystkie pracownie znakomitszych mistrzów sztuk pięknych, odbywając tę mozolną wędrówkę po ciasnych ulicach, już to powozem, już piechotą. Rzymianie nieraz w tak gęstych tłumach otaczali Dostojnego Gościa, że ledwie mógł się przez nie przecisnąć. Do pojazdu N. Pana wrzucono nie mniéj jak 1,600 prośb o wsparcie. Nie wiadomo jeszcze, jakie przedmioty ze sztuk pięknych zakupione zostały do zbiorów Cesarskich, wiadomo jednak, że N. Pan raczył na ten cel przeznaczyć milion skudów. Artyści: Tenerani, Bienaimé, Imhoff i Wolff mieli otrzymać nader zaszczytne polecenia. N. Pan raczył po dwa kroć zwiedzać muzeum i bibliotekę watykańską; ostatni raz towarzyszył Dostojnemu Monarsze Kardynał Mezzofanti. Najwięcéj zajął N. Cesarza kalendarz kościoła wschodniego, ryty na drzewie cedrowém, (mający pochodzić od Piotra Wielkiego), tudzież liczne sprzęty kościelne, przeznaczone do liturgii tegoż kościoła.

— Dla N. Cesarzowéj, która ma tu przepędzić miesiące: Luty i Marzec, wynajęto pałac Meloni. Xiążę Piotr Oldenburgski odjeżdża jutro do Neapolu.

Florencya, 20 grudnia.

N. Cesarz Rossyjski, przybył tu wczoraj o godz. 5-éj z rana, pod imieniem Jenerała Romanow. N. Pan nie raczył przyjąć ani uroczystego spotkania, ani też mieszkania w pałacu Pitti; ale z licznym orszakiem Swoim, w którym znajdują się: Jenerał-Adjutant Hrabia Orłow i Xiążę Menszczykow, wysiadł w „Hotelu Włoskim", gdzie już na kilka dni wprzódy zostały dla N. Monarchy najęte pokoje, i gdzie natychmiast zaciągniono straż honorową. W kilka godzin po przyjeździe N. Cesarza, przybył z odwiedzinami Wielki Xiążę Toskański; poczém N. Pan odwiedził nawzajem Wielko-Xiążęcą rodzinę. Dziś Jego Cesarska Mość, łącznie z Wielkim Xięciem, zwiedził obfite skarby sztuk pięknych, zgromadzone w pałacu Pitti.

21 Декабря.

Его Императорское Величество Государь Императоръ Всероссійскій намѣревается сегодня, вечеромъ, отправиться въ Венецію. Его Императорское Величество изволилъ кушать съ фамиліею эрцъ-герцога, во дворцѣ Питти, и по этому случаю отложено большое пиршество и исполненіе при ономъ музыкальныхъ піесъ, какъ прежде было предположено. Говорятъ, что Государь Императоръ объявилъ, что весною опять прибудетъ къ Ея Императорскому Величеству, и тогда долѣе пробудетъ въ здѣшнемъ городѣ.

Венеція, 26 Декабря.

Третьяго дня вечеромъ, Государь Императоръ Всероссійскій изволилъ прибыть въ нашъ городъ, и остановился во дворцѣ Вице Короля. Его Величество изволилъ вчера осматривать здѣшнія достопримѣчательности, потомъ обѣдалъ у Вице-Короля, а вечеромъ изволилъ ходить по площади св. Марка, гдѣ собравшаяся публика нѣсколько часовъ ожидала Высокаго Путешественника. Сегодня въ 10 часовъ утра, происходилъ на площади св. Марка большой военный парадъ, на который Его Величество Государь Императоръ изволилъ прибыть въ мундирѣ австрійскаго лейбъ гвардіи гусарскаго полка, и встрѣченъ былъ генералитетомъ и штабъ-офицерами разныхъ полковъ. У флигеля дворца, въ коемъ живетъ Государь Императоръ, стоялъ отрядъ морскихъ солдатъ, подъ командою Е. В. Эрцъ-герцога Фридриха. Его Величество Государь Императоръ пожалъ руку молодому Эрцъ-герцогу, когда онъ къ нему явился, и произвелъ смотръ войскамъ, кои потомъ проходили церемоніальнымъ маршемъ. Прекрасная погода благопріятствовала параду; всѣ военныя и купеческія суда украшены были флагами, а стеченіе публики было необыкновенно многочисленно. Сегодня, въ два часа, Государь Императоръ отправится на военный паровый корабль Maria-Anna, для осмотра плотины, устроенной въ морѣ близъ Маламоко. Сегодня будетъ первое представленіе въ театрѣ „Феничe"; билеты въ театръ весьма дороги, такъ что за ложу во второмъ ярусѣ давали по 12 луидоровъ.

— По послѣднимъ извѣстіямъ, Государь Императоръ Всероссійскій выѣхалъ изъ Венеціи 27 Декабря по полудни.

Dnia 21 grudnia.

N. Cesarz Rossyjski ma dziś wieczorem wyjechać do Wenecyi. Wczoraj, Jego Cesarska Mość, stosownie do wyraźnego żądania, obiadował Sam tylko z rodziną Wielko-Xiążęcą, w pałacu Pitti, i z tego powodu odłożono wielką ucztę, oraz dzieła muzyczne, które miały być przy niéj wykonane. Mówią, iż Dostojny Podróżny wspomniał, że na wiosnę przybędzie po N. Cesarzowę, i wtedy dłużéj w naszém mieście zabawi.

Wenecya, 26 grudnia.

Zawczoraj wieczorem, N. Cesarz Wszech Rossyi raczył przybyć do naszego miasta i zajął mieszkanie w pałacu Wice-Króla. N. Pan poświęcił dzień wczorajszy oglądaniu ciekawości miejscowych, obi dował u Wice-Króla, a wieczorem ukazał się na placu św. Marka, gdzie Go publiczność, od kilku godzin już zebrana, czekała. Dziś z rana o 10-éj, była wielka parada na placu św. Marka. N. Cesarz przybył w mundurze huzarów gwardyi Austryackiéj, i był przyjęty przez Jenerałów i Sztaby rozmaitych korpusów. Przy skrzydle pałacu Wice-Królewskiego, zamieszkaném przez N. Cesarza, stał oddział żołnierzy morskich, którym dowodził J. C. W. Arcy-Xiążę Fryderyk. N. Cesarz uścisnął rękę młodemu Arcy-Xięciu, podczas gdy się tenże przedstawiał, i odbył przegląd wojsk, które następnie przed Nim defilowały. Pogoda miła sprzyjała téj uroczystości. Wszystkie okręty wojenne i handlowe ubrane były w bandery i flagi, a napływ publiczności był nadzwyczajny. Dziś, o 2 éj. N. Cesarz uda się na wojenny okręt parowy *Maria-Anna*, dla obejrzenia tamy, wzniesionéj w morzu przy Malamoco. Dziś także otwartym zostanie teatr *Fenice*, a bilety na to przedstawienie tak były poszukiwane, że za loże 2-go piętra płacono po 12 luidorów.

— Według późniejszych wiadomości, N. Cesarz wyjechał z Wenecyi 27-go grudnia po południu.

Испанія.

Мадритъ, 7 Декабря.

Говорятъ, что члены министерства, бывшіе доселѣ въ несогласіи, совершенно примирились и держатся одного мнѣнія о биржевыхъ и финансовыхъ дѣлахъ.

— Носится слухъ, что испанскій посланникъ при португальскомъ дворѣ, Донъ Гонзалесъ Браво отозванъ отъ сей должности.

— Слышно, что вдовствующая Королева продала августѣйшей дочери, дворецъ *Vista Allegre*, за 30 милліоновъ реаловъ.

— Въ журналѣ *Espectador* сообщаютъ, что Инфантъ Донъ Генрикъ намѣренъ оставить начальство надъ фрегатомъ „Манзанаресъ," по причинѣ неудовольствія съ морскимъ министромъ. Однако въ другомъ журналѣ утверждаютъ, что Инфантъ прибудетъ въ Мадритъ для свиданія съ родными, а не для того, чтобы намѣренъ былъ отказаться отъ командованія фрегатомъ.

— Чрезъ Байонну, равно какъ и изъ другихъ пограничныхъ городовъ, получаются извѣстія, что испанское правительство намѣрено въ самомъ непродолжительномъ времени привести въ исполненіе новый таможенный тарифъ, а многіе увѣряютъ, что эта важная мѣра, для торговли Испаніи и другихъ государствъ, а въ особенности Франціи, еще предъ новымъ годомъ будетъ принята, и что министръ финансовъ, Г. Монъ, будетъ требовать по сему предмету подтвержденія Кортесовъ, немедленно по открытіи засѣданій, а вмѣстѣ съ тѣмъ исходатайствуетъ постановленіе Королевы, разрѣшающее введеніе сего тарифа.

Hiszpania.

Madryt, 7 grudnia.

Głoszą powszechnie, że członkowie gabinetu zostający dotychczas w niezgodzie, zupełnie się pojednali, i mają też same zdanie w przedmiotach giełdowych i finansowych.

— Krąży pogłoska, że Poseł przy dworze Portugalskim, Don Luis Gonzales-Bravo został odwołany.

— Mówią, że Królowa wdowa przedała swéj dostojnéj córce pałac „Vista Allegre" za 20 milionów realów.

— *Espectador* donosi, że Infant Don Henryk opuszcza dowództwo fregaty Manzanares, z powodu nietrafnego postępowania Ministra morskiego. *Espanol* utrzymuje, że Xiążę przybywa do Madrytu, dla widzenia się ze swoją rodziną, nie zaś dla tego, żeby miał opuszczać dowództwo.

— Przez Bajonnę, jak niemniéj z innych miast pogranicznych, dochodzi wiadomość, że rząd hiszpański ma zamiar wprowadzić w jak najkrótszym czasie w wykonanie nową taryfę celną. Niektórzy nawet zapewniają, że ten krok, równie ważny dla handlu saméj Hiszpanii, jak i innych krajów, mianowicie Francyi, jeszcze przed nowym rokiem ma przyjść do skutku, i że Minister skarbu, P. Mon, żądać będzie w tym przedmiocie zatwierdzenia Kortezów, natychmiast po ich zebraniu, i zarazem wyjedna postanowienie Królowéj, upoważniające do wprowadzenia téj nowéj taryfy.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 4-го Января 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*